

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Кіровського районного суду м. Дніпропетровська**

29.11.2023

м. Дніпро, 2023

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 29.11.2023 групою НПМ здійснено відвідування Кіровського районного суду м. Дніпропетровська (далі – Суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Лиженко Дмитро Сергійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Бібля Вікторія Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Крупій Оксана Володимирівна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Суд знаходиться за адресою (з 15.12.2022): 49006, м. Дніпро, вул. Володимира Антоновича, буд. 59.

Попереднє відвідування було здійснено групою НПМ 06.06.2017 за попереднім місцезорозташуванням Суду: 49101, м. Дніпро, проспект Пушкіна, буд. 29.

Керівництво Суду:

Єдаменко Сергій Володимирович, голова Суду (на посаді з 01.10.2021);

Філімонова Марія Валеріївна, керівник апарату Суду (на посаді з 01.02.2012).

Штатна чисельність працівників Суду – 55, з них штатна чисельність суддів – 11.

Після повномасштабного вторгнення та окупації деяких територій України до Кіровського районного суду м. Дніпропетровська покладено розгляд справ Іллічівського районного суду м. Маріуполя.

Суд розміщений у триповерховій будівлі (*фото № 1 Додатку*). На вході до Суду є інформація про найменування судового органу (*фото № 2 Додатку*) та графік його роботи (*фото № 3 Додатку*).

Охорона приміщення Суду та пропускний режим здійснюється працівниками Територіального управління Служби судової охорони в Дніпропетровській області, якими ведеться перевірка документів та реєстрація пропуску осіб до приміщення Суду.

На вході, перед судовою охороною, наявний аличний металодетектор (*фото № 4 Додатку*).

В Суді наявні камери відеоспостереження на вході до приміщення, коридорах та інших приміщеннях.

В Суді наявна система протипожежної безпеки (*фото № 5 Додатку*). На кожному поверху знаходиться по два гідранти (*фото № 6 Додатку*).

Центральний вхід Суду обладнаний пандусом (*фото № 7 Додатку*).

На першому поверсі обладнано санвузол з універсальною кабіною для можливості користування особами з інвалідністю (*фото № 8 Додатку*).

У приміщенні Суду є кімната очікування відвідувачів суду (*фото № 9 Додатку*), в якій встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, регламенти, бланки заяв, платіжні реквізити тощо (*фото № 10 Додатку*).

Також в кімнаті очікування відвідувачів суду наявний стенд зі списком справ, призначених до розгляду (*фото № 11 Додатку*). Однак, не забезпечено своєчасне оновлення цієї інформації (*фото № 12-14 Додатку*), оскільки на момент відвідування були зазначені списки справ, що розглядалися місяць тому.

У приміщенні Суду розташовано 6 залів судових засідань (*фото № 15 Додатку*), з них для розгляду кримінальних справ – 3 зали, в яких знаходяться кабінети для підсудних із захисного скла та обладнані системою відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань у режимі відеоконференції (*фото № 16 Додатку*).

Відповідно до вимог пункту 6.5 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН) у приміщенні Суду обладнано кімнату для роботи адвоката з підсудними (засудженими), в якій є кабіна для підсудних (засудженими) із захисного скла, столи, комп'ютер тощо (*фото № 17 Додатку*).

Для знезаражування залів судових засідань для розгляду кримінальних справ та камер для підсудних (засуджених) використовують переносні бактерицидні опромінювачі.

У будівлі облаштовано 4 входи – основний (центральный), 2 службових та конвойний (*фото № 18 Додатку*).

Конвоювання здійснює рота конвойної служби Головного управління Національної поліції в Дніпропетровській області.

Конвойне приміщення та камери для підсудних знаходяться у підвальному приміщенні Суду.

У день відвідування у Суді не перебували підсудні (засуджені).

Під час відвідування приміщення Суду було встановлено, що розміри камер відповідають вимогам пункту 6.5.2 ДБН. Встановлено, що площа кожної камери становить 8,0 м² (*фото № 19-20 Додатку*).

Наявний спеціальний санвузол, який знаходиться у приміщенні конвою. Стан новий, чистий (*фото №21 Додатку*).

Відповідно до вимог пункту 12 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах підсудних (засуджених) за вимогою судів, затвердженого спільним наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68 (далі – Інструкція), в приміщенні для розміщення особового складу варті наявна ємність для питної води (*фото № 22-23 Додатку*).

Протягом 2023 року не надходило скарг на адресу Суду від підсудних (засуджених) осіб на умови тримання.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Права на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, стаття 48 Конституції України).

1. У порушення вимог пункту 6.5.2 ДБН у Суді на 3 зали судових засідань для розгляду кримінальних справ використовується лише 5 камер для розміщення підсудних (засуджених), відповідно до вище вказаного пункту в приміщенні Суду має використовуватись 9 камер для підсудних (засуджених) (*фото № 24-25 Додатку*).

Порушення права на забезпечення безпеки у суді.

2. Згідно вимог пункту 13 Інструкції в приміщенні суду частково забезпечено ізолюваний маршрут конвоювання підсудних (засуджених) від службового входу до залів судових засідань розгляду для кримінальних справ чи кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими).

Для конвоювання підсудних (засуджених) наявні окремі ізолювані сходи, однак, зі сходів до зали судових засідань чи кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими) конвоюються відкритими для сторонніх осіб коридорами, що призводить до порушення їх прав на безпеку.

3. Згідно вимог пункту 13 Інструкції системи відеонагляду встановлюються: у залах судових засідань; у блоці, де розміщені камери; у коридорах, де проходить маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від камер до залів судових засідань; перед входом у вартове приміщення з виведенням інформації на монітори приміщення варті (начальника варті).

У Суді наявні камери відеоспостереження на вході до приміщення, коридорах та інших приміщеннях. Однак, частина маршруту конвоювання, а саме сходи, не охоплена відеоспостереженням.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини, стаття 27 Конституції України).

4. На момент відвідування Суду тимчасове укриття не облаштовано, що є порушенням Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

Частина підвального приміщення будівлі суду може бути використана як бомбосховище, однак, на даний час є необладнаною через відсутність необхідного фінансування (*фото № 26 Додатку*).

Порушення права безперешкодного доступу (стаття 2 Конвенції про права осіб з інвалідністю).

5. Відповідно до Конвенції про права осіб з інвалідністю «дискримінація за ознакою інвалідності» означає будь-яке розрізнення, виключення чи обмеження з причини інвалідності, метою або результатом якого є применшення або заперечення визнання, реалізації або здійснення нарівні з іншими всіх прав людини й основоположних свобод у політичній, економічній, соціальній, культурній, цивільній чи будь-якій іншій сфері. Вона включає всі форми дискримінації, у тому числі відмову в розумному пристосуванні.

«Розумне пристосування» означає внесення, коли це потрібно в конкретному випадку, необхідних і підхожих модифікацій і коректив, що не становлять непропорційного чи невинновданого тягара, для цілей забезпечення реалізації або здійснення особами з інвалідністю нарівні з іншими всіх прав людини й основоположних свобод.

Вхід у приміщення Суду обладнаний пандусом. Однак, двері, до яких веде пандус, зачинені на ключ. Кнопка виклику працівників Суду відсутня. Таким чином потрапити до приміщення Суду маломобільним групам населення можливо лише після того, як судова охорона через камеру відеонагляду побачить людину та відчинить двері.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України в Дніпропетровській області:

1. Опрацювання питання щодо збільшення кількості камер для підсудних (засуджених) у приміщенні Суду відповідно вимог пункту 6.5.2 ДБН;
2. Забезпечити ізольований маршрут конвоювання підсудних засуджених від камер до залі судових засідань для кримінальних справ;

3. Забезпечити відеокамерами маршрут конвоювання;
4. Провести ремонтні роботи та забезпечити використання підвального приміщення, як бомбосховище;
5. Забезпечити доступність для маломобільних груп населення.

До звіту додаються: фотофіксації на 7 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини

Дмитро ЛИЖЕНКО

ДОДАТОК ДО ЗВІТУ
за результатами відвідування
Кіровського районного суду м. Дніпропетровська

Фото № 1

Фото № 2

Фото № 3

Фото № 4

Фото № 5*Фото № 6**Фото № 7**Фото № 8*

Фото № 9

Фото № 10

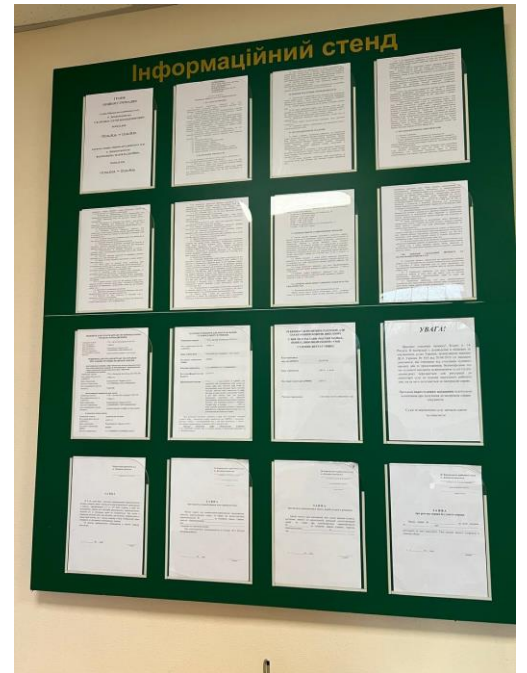

Фото № 11

Фото № 12

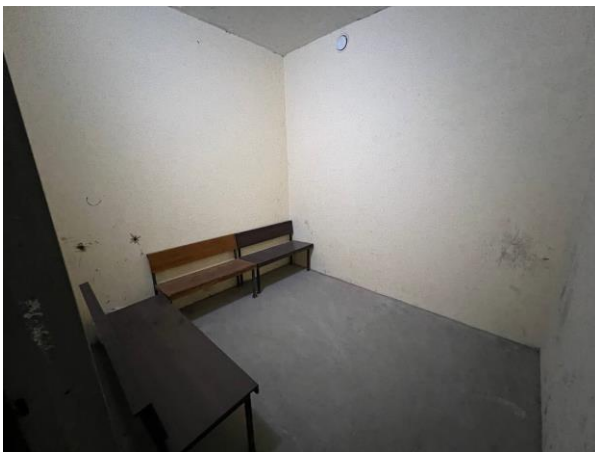
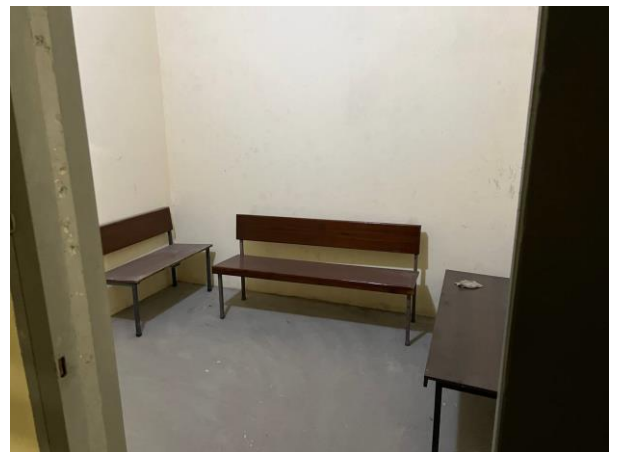
Фото № 17***Фото № 18******Фото № 19******Фото № 20***

Фото № 21***Фото № 22******Фото № 23******Фото № 24***

Фото № 25*Фото № 26*